

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI YASASI
41/2001 Sayılı Yasa, Madde 5(1)(E) Altında Tebliğ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 41/2001 sayılı Merkez Bankası Yasası'nın 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının (E) bendinin verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tebliği yapar:

Kısa İsim 1. Bu Tebliğ, "Elektronik Ödeme Sistemi Hakkında Tebliğ" olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Tefsir 2. Bu Tebliğde metin başka türlü gerektirmedikçe;

62/2017
22/2020

"Alıcı", Sisteme gönderilen işlenmiş bir mesajı alan katılımcıyı anlatır.

"Banka", KKTC Bankacılık Yasası altında izin alarak faaliyet gösteren bankaları anlatır.

"Giriş Zamanı", Katılımcının gönderdiği mesajın Sisteme ulaştığı zamanı anlatır.

"Gönderen", Sisteme işlenmek üzere, bir mesajı ileten katılımcıyı anlatır.

"Hizmet Yönetimi Araçları", Katılımcıların, Sistem ile ilgili sorunlarını bildirmek ve çözümlenmek amacıyla, katılımcılar ile Merkez Bankası arasındaki iletişimi sağlayacak araç ve gereçleri anlatır.

"İşlem Zamanı", Sistemde mutabakatın gerçekleştiği zamanı anlatır.

"Katılımcı", Önceden belirlenmiş şartları yerine getirmesi kaydıyla Sisteme erişimi sağlanarak işlem gerçekleştirebilen ve Sistemde bir kodla tanımlanan kuruluşu anlatır.

"Katılımcı Uygulaması", Katılımcının, Sisteme bağlantı ve mesaj çevirimi için kullandığı yazılımı anlatır.

"Merkez Bankası", Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankasını anlatır.

"Mesaj", Katılımcı ile Sistem arasında bilgi aktarımını gerçekleştirmek üzere kullanılan yapıyı anlatır.

"Mutabakat", Katılımcılar arasında veya katılımcılar ile Merkez Bankası arasında fon aktarımından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesini anlatır.

“Mutabakat Hesapları”, Katılımcının Sistemde bulundurduğu paraların bakiyesinin izlendiği ve üzerinde gerçek zamanlı bire bir mutabakat gerçekleştirilen hesapları anlatır.

“Sistem”, Katılımcılar arasında, Türk Lirası, Amerikan Doları, Avro ve İngiliz Sterlini olmak üzere dört farklı para birimine göre aktarım ve mutabakatın kaydi ve gerçek zamanlı olarak elektronik ortamda 7/24 kesintisiz çalışmasını sağlayan Merkez Bankası nezdinde kurulan yurt içi Elektronik Ödeme Sistemi’ni (EÖS) anlatır.

“Sistem Saati”, Sistemin o anki zamanını anlatır.

- Amaç ve Kapsam 3. Bu Tebliğin amacı, Merkez Bankası Elektronik Ödeme Sistemi’ne (EÖS) katılım koşullarını, Sistemin işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile Sisteme dâhil olan tarafların hak ve yükümlülüklerini belirlemektir.

İKİNCİ KISIM

Sisteme Katılım ve Sistemin İşleyişine İlişkin Hükümler

Sisteme Katılabilecek Kuruluşlar ile Sisteme Katılım Koşulları

4. (1) Sisteme bankalar ile Merkez Bankası tarafından belirlenecek diğer kuruluşlar katılabilir.
- (2) Sisteme katılmak isteyen kuruluşların;
- (A) Merkez Bankası'na yazılı başvuruda bulunması,
- (B) Ek’de yer alan Katılımcı Taahhütnamesini imzalaması,
- (C) Merkez Bankası nezdinde ilgili para birimlerinde hesaplarının bulunması,
- (D) Sisteme bağlanabilmesi için bir Katılımcı Uygulaması geliştirmesi ve gerekli testleri Merkez Bankası ile karşılıklı yapmış olması,
- (E) İletişim ağına ilişkin altyapıyı kurması ve gerekli testleri Merkez Bankası ile karşılıklı yapmış olması,
- gerekmektedir.

- Sistemden Ayrılma 5. Katılımcı en az bir ay önceden Merkez Bankası'na yazılı olarak bildirmek koşulu ile Sistemden süreli veya süresiz olarak ayrılabilir. Gerekliğinde, bildirim süresi Merkez Bankası tarafından değiştirilebilir. Ayrılma talebinde bulunan katılımcının Sistemden ayrılacağı tarih Merkez Bankası tarafından belirlenir ve bu tarihte Sistem ile ilişkisi kesilir. Katılımcı bu tarihten sonra Sistem

aracılığıyla mesaj gönderemez, diğer katılımcılar tarafından gönderilen mesajları alamaz.

Sistemin Çalışma
Şekli ve Saatleri

6. (1) Sistemde gerçekleştirilen tüm işlemlerde Sistem saati esas alınır.
- (2) Sistem Normal ve Kısıtlı olmak üzere iki farklı yöntemde çalışır. Sistem Normal yöntemde herhangi bir işlem veya tutar limiti olmadan, Kısıtlı yöntemde ise Merkez Bankası tarafından belirlenecek işlem limitleri çerçevesinde çalışır.
- (3) Sistem resmi çalışma günlerinde Merkez Bankası'nca belirlenecek ve katılımcılara duyurulacak saatler içerisinde Normal yöntemde, bunun haricinde Kısıtlı yöntemde olmak üzere 7 gün 24 saat esasında çalışır.

İşlemlerin Kesinliği

7. Merkez Bankası tarafından sağlanan hesap uygunluğunda Sistemdeki mutabakat hesaplarına ait bakiyeler esas alınır. Sistem aracılığıyla yapılan işlemler, Sistemde tutulan mutabakat hesaplarına ait bakiyeler değiştiğinde kesinleşmiş sayılır. Kesinleşme anı Sistem tarafından mesajlara işlenen işlem zamanı alanında belirtilir. Mesajlarda yer alan giriş zamanı alanı bilgi amaçlı olup, işlem kesinliğini bildirmez. Hesap bakiyeleri değiştikten sonra gönderen işlemde vazgeçemez. Alıcı kendisine Sistem yoluyla yapılan ödemeyi geri çeviremez ancak, 17'inci maddede yer alan durumlarda iade edebilir.

Mutabakat
İşlemleri

8. (1) Sistem, gerçek zamanlı bire bir mutabakat ilkesi ile çalışır. Katılımcılar tarafından gönderilen mesajlar, Sistem tarafından doğruluk kontrollerinden geçirilir. Doğruluk kontrollerini geçen mesajların mutabakatı, katılımcının mutabakat hesaplarının bakiyesinin yeterli olmasına bağlı olarak sonuçlandırılır.
- (2) Katılımcılar tarafından gönderilen ödeme mesajları, her bir para birimine göre mesaj öncelikleri ve Sisteme kabul edildikleri zamana göre "önce kabul edilen önce işlenir" yöntemi ile işleme alınır. İşlemlerden bakiye uygunluğunu geçenlerin mutabakatı gerçekleşirken, bakiye kontrolünü geçemeyen mesajlar Normal yöntemde bakiye oluşana kadar bekletilir, Bakiye yetersizliği nedeniyle gerçekleşmeyen işlemler Normal yöntem çalışma süresi sonunda iptal edilir ve gönderene bildirilir. Kısıtlı yöntemde bakiye yetersizliği olması halinde mesaj sisteme kabul edilmez ve gönderene bildirilir.

- Ücretlendirme 9. Sistemden geçen mesajlar ve Sisteme ilişkin olarak Merkez Bankası tarafından verilen diğer hizmetler Merkez Bankası Tarifeler Talimatı ekindeki Tarife Cetveli kapsamında ücretlendirilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Katılımcının Yükümlülükleri

- Yazılım, Donanım ve Altyapı 10. Katılımcı;
- (1) Yazılım ve erişime ilişkin altyapıda güvenlik, süreklilik, performans ve kapasite takibini yaparak gerekmesi halinde önlemler almak,
 - (2) Merkez Bankası tarafından talep edilen yazılım ve altyapı değişikliklerini Merkez Bankası tarafından belirlenen takvime uygun olarak zamanında gerçekleştirmek,
 - (3) Katılımcı Uygulaması'nda yapılacak her türlü değişikliği gerekli testlerin yapılabilmesi için Merkez Bankası'na en az beş (5) iş günü öncesinden yazılı olarak bildirmek,
 - (4) Katılımcı Uygulaması'na ve Sisteme bağlantı için kullanılan tüm aktif cihazlara ait her türlü denetim izi, arşiv ve işlem kayıtlarını ilgili mevzuatta belirtilen süreler boyunca muhafaza etmek,

ile yükümlüdür.

- Güvenlik 11. Katılımcı;
- (1) Sisteme erişimde kullanılacak olan güvenlik önlemleri ile Merkez Bankası tarafından istenecek diğer güvenlik önlemlerini almak ve bu amaçla, sertifika altyapısını geliştirmek, sertifika yönetimine ilişkin güvenli saklama ve kullanım kurallarına uymak,
 - (2) Katılımcı Uygulaması'nın erişim ve uygulama güvenliğini sağlamak,
 - (3) Merkez Bankası tarafından verilen teknik belgeleri, sistemden ayrılrsa dahi, Merkez Bankası'nın izni alınmaksızın üçüncü taraflara açmamak, ticari amaçla kullanmamak,
 - (4) Herhangi bir suç girişiminde bulunduğu şüphe edilmesi halinde durumu derhal Merkez Bankası'na bildirmek,

ile yükümlüdür.

- Sorumlu Çalışanlar 12. Katılımcı, sorumlularının kimlik ve iletişim bilgilerini güncel tutmak ve değişiklikleri ivedilikle Merkez Bankası'na bildirmekle yükümlüdür.
- Gün Boyu İşlerlik 13. Katılımcı;
(1) Merkez Bankası tarafından günlük iş akışında ilan edilen şekilde Sistem ile bağlantısını ve gün boyu işlerliğini denetlemek; Merkez Bankası tarafından bildirilen olaylara anında müdahale etmek ve sonucundan Merkez Bankası'nı haberdar etmek,
(2) Mutabakat işlemlerini en kısa sürede tamamlamak ve uyumsuzluk durumunda Merkez Bankası'na derhal haber vermek,
(3) Sisteme erişim için kullanılacak iletişim altyapısını ve veri iletişim hatlarını sürekli çalışır durumda tutmak, arıza durumlarında Merkez Bankası'nı gecikmeksizin bilgilendirmek,
ile yükümlüdür.
- Hizmet Yönetimi 14. Katılımcı;
(1) Merkez Bankası tarafından duyurulan hizmet yönetimi araçları ve yordamları çerçevesinde işlemleri gerçekleştirmek, tanımlanan hizmet seviyesi anlaşmalarına uymak,
(2) Merkez Bankası tarafından hizmet yönetimi araçları ile gönderilen duyuru ve e-postaları takip etmek ve talimatları uygulamak,
(3) Sistem veya uygulamalarında oluşan kesinti veya olayları beklemeksizin Merkez Bankası'na bildirmek
ile yükümlüdür.
- İşbirliği 15. Katılımcı;
(1) Merkez Bankası'nın önceden duyurduğu planlar doğrultusunda yürüttüğü ya da eş güdümlendiği çalışmalarda planlara uymak ve gerekli desteği sağlamak,
(2) Sistemin kesintisiz işletilmesini sağlamak amacıyla, Merkez Bankası tarafından düzeltilmesi veya yapılması istenilen tüm değişiklikleri geciktirmeksizin yerine getirmek,
(3) Sistemin işleyişi ile ilgili olarak Merkez Bankası'na gerekli durumlarda bilgi sağlamak ve bu bilgilerin değişmesi

durumunda en kısa zamanda Merkez Bankası'na haber vermek,
ile yükümlüdür.

Katılımcının Mesaj
Gönderici Olarak
Yükümlülükleri

16. Mesaj gönderen katılımcı;
- (1) Mesajları amacına, yapısına ve kurallarına uygun bir biçimde eksiksiz ve doğru olarak göndermek,
 - (2) Mesajda yer alan gönderici müşterinin kimlik/sicil bilgilerini doğrulamak,
 - (3) Hesaptan yapılan ödemelerde gönderici hesap bilgilerini doğrulamak,
 - (4) Hesaba yapılan ödemelerde alıcı müşteri hesap numarası ile ilgili kontrolleri yapmak,
 - (5) Mesajda yer alan ödeme tutarının Merkez Bankası tarafından belirlenen işlem limitlerine uygunluğunu kontrol etmek,
- ile yükümlüdür.

Katılımcının Mesaj
Alıcı Olarak
Yükümlülükleri

17. Mesaj alan katılımcı;
- (1) Mesajda yer alan alıcı müşterinin kimlik/sicil bilgilerini doğrulamak,
 - (2) Hesaba yapılan ödemelerde, hesap numarasının geçerli ve mevcut olması durumunda müşteri ile başka bir sözleşmesi yok ise ödemeyi müşteri hesaplarına bekletmeksizin aktarmak,
 - (3) Hesaba yapılan ödemelerde, hesap numarasının geçerli olmadığı ve/veya katılımcı doğrulama uygulamalarından geçememiş mesajlarda gelen ödemeyi iade sebebi belirtilerek, bekletmeksizin iade etmek,
 - (4) Ödemenin göndericisinin iade talebinde bulunması halinde, müşterinin hesabına aktarılmamış ödemeleri bekletmeksizin iade etmek, müşteri hesabına aktarılan ödemelerde ise ilgili mevzuat ile düzenlenen kuralları uygulamak,
- ile yükümlüdür.

Mali Sorumluluklar

18. Katılımcı;
- (1) Yükümlülüklerini zamanında ve eksiksiz yerine getirmemesi durumunda Sisteme ve diğer katılımcılara vereceği zararlardan sorumludur.
 - (2) Sistem aracılığı ile gönderdiği mesajlarla ilgili her türlü sorumluluk kendisine aittir. Katılımcı ödeme emirlerini yerine getirirken yapmış olduğu hatalar nedeniyle, Merkez

Bankası'nın, başka bir kuruluşun veya kişinin zarara uğraması durumunda bu zarardan sorumludur.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Kullanım Kuralları
İzahnamesi	19. Sistemin işleyişine, yapısı ve çalışma prensiplerine, mesaj türlerine, mutabakat işlemlerine ve kuyruk yönetimine ilişkin kullanım kuralları, Merkez Bankası tarafından hazırlanarak katılımcılara gönderilecek olan "Elektronik Ödeme Sistemi Kullanım Kuralları İzahnamesi" ile belirlenir.
Düzenleyici
Önlemler	20. Merkez Bankası, yapılan uyarılara rağmen yükümlülüklerini yerine getirmeyen katılımcıları sistemden geçici olarak çıkarabilir.

BEŞİNCİ KISIM

Geçici Kurallar

Geçici Madde
Kısıtlı Yönteme
Geçiş	1. Kısıtlı yöntemin uygulamaya gireceği tarih Merkez Bankası tarafından belirlenerek katılımcılara duyurulur. Merkez Bankası'nca belirlenen tarihte sistemlerini hazır hale getirmeyen bankaların belirlenen tarihten itibaren altı (6) ay içinde gerekli çalışmaları tamamlayıp Kısıtlı yöntemde de faaliyet göstermeleri gerekmektedir

ALTINCI KISIM

Son Kurallar

Yürürlükten
Kaldırma
R.G. 258
30.12.2014	21. Bu Tebliğ yürürlüğe girdiği tarihten itibaren "Elektronik Ödeme Sistemi İşletim Kuralları Tebliği", altında yapılan işlemlere hâlel gelmeksizin, yürürlükten kaldırılır.
Yürürlüğe Giriş	22. Bu Tebliğ, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.